

KOMENTÁŘ: SVOBODA PROJEVU BEZ ODPOVĚDNOSTI JE JEN CHAOS. JAK VYŘEŠIT ANONYMITU NA INTERNETU?

Kamil KOPECKÝ

Svoboda projevu je jedním z pilířů demokracie, ale často zapomínáme, že musí být neoddělitelně spjata s odpovědností. Bez ní se veřejný prostor, a zejména ten digitální, mění v džungli, kde může kdokoli beztrestně útočit, manipulovat či podvádět. Právě absolutní anonymita na sociálních sítích je klíčovým faktorem, který proměňuje online prostředí (především pak sociální sítě a messengery) v místo plné nenávisti a nástroj pro politickou radikalizaci.

Když nevidíme následky, ztrácíme zábrany

Psychologie internetu zná tento fenomén velmi dobře – nazývá se **online disinhibiční efekt**. Pokud lidé nevidí a necítí bezprostřední následky svého chování, mají tendenci chovat se hůře než v reálném světě. Anonymita bourá přirozené sociální bariéry a empatii, což velmi často vede k agresivním útokům na ostatní uživatele.

Nebezpečí však nečíhá jen u jednotlivců, kteří si "upouští páru". Anonymní účty jsou dnes masivně zneužívány v **politickém boji**. Poskytují ideální krytí pro trollí farmy a vlivové operace, které uměle posilují **extremismus a radikalizaci společnosti**.

Falešné profily vytvářejí iluzi davu (tzv. astroturfing), čímž legitimizují názory, které by ve standardní diskuzi neobstály. Lidé se v tomto prostředí snáze radikalizují, protože anonymita jim dodává falešný pocit bezpečí a sounáležitosti s agresivní skupinou. Cílem těchto kampaní pak není diskuze, ale destabilizace demokracie a vyvolávání chaosu.

Cílem je ověřitelná identita

Často se objevuje mylná představa, že řešením je nutnost vystupovat na internetu pod občanským jménem. To ale není nutné, a dokonce ani žádoucí. Smysluplným kompromisem je systém, ve kterém je **uživatel ověřený u platformy (nebo skrze státní identitu), zatímco navenek může dál vystupovat pod přezdívkou.**

Tento model přináší to nejlepší z obou světů:

- 1. Běžný uživatel** zůstává chráněn, může si zachovat soukromí a "nick", na který je zvyklý.
- 2. Platforma** však ví, že za účtem stojí konkrétní fyzická osoba.

Tento krok by zásadně omezil šíření extremismu. Pokud by musela dezinformační síť či politická úderka pro každý falešný profil prokazovat reálnou identitu, jejich činnost by se stala logisticky a finančně neudržitelnou.

Výhody a rizika konce anonymity

Omezení anonymity je citlivé téma, které má své nesporné výhody, ale i rizika, která nelze ignorovat.

Mezi hlavní pozitiva patří:

- Výrazný pokles online podvodů, kyberšikany a vyhrožování.
- Omezení prostoru pro politický extremismus a manipulaci veřejným míněním.
- Lepší vymahatelnost práva v případě trestné činnosti.

-
- Vyšší míra osobní odpovědnosti za vyřčená slova.

Na druhou stranu existují rizika:

- Hrozba zneužití identity v autoritářských režimech k pronásledování oponentů.
- Nutnost zajistit extrémně silnou ochranu osobních dat na straně platform.
- Obava, že zranitelní jedinci se budou bát na platformy vstoupit.

Závěr: Internet nesmí být prostorem beztrestnosti

Jakýkoliv systém regulace musí být nastaven citlivě, aby chránil svobodu slova, ale zároveň ukončil stav absolutní beztrestnosti, který dnes poškozují celou společnost a nahrává radikálům. Pokud má být svoboda projevu skutečně svobodou pro všechny, nemůže internet zůstat prostorem, kde se škodí bez rizika následků.

To už totiž není svoboda, ale **anarchie**.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký